

खाजगीकरणाच्या माध्यमातून
“बांधा वापरा हस्तांतरीत करा ”या
तत्वावर औरंगाबाद - अजिंठा -
फर्दापुर रस्त्याचे चौपदरीकरण
करणे. औरंगाबाद एकुण लांबी -
१९.०० कि.मी.)

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक बांधकाम विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: खाक्षेस-२०११/प्र.क्र.१२६/रस्ते-९
मंत्रालय,
मुंबई-४०० ०३२
तारीख: २८.०३.२०१३

प्रस्तावना

औरंगाबाद - अजिंठा - फर्दापुर (१९.०० कि.मी.) हा रस्ता प्रमुख राज्य मार्ग (क्र. ८) आहे. औरंगाबाद शहराला ऐतिहासिक व सांस्कृतिक वारसा असून हे शहर पर्यटन, शिक्षणाचे व उद्योगाचे महत्वाचे केंद्र आहे. सदर रस्त्यावर अजिंठा येथे पुरातन काळातील कोरीव बुध्द लेण्या असल्याने अजिंठा हे एक जग प्रसिध्द पर्यटन स्थळ आहे. सदर स्थळास देशी व परदेशी पर्यटक मोठ्या प्रमाणात भेट देतात.

सदर जगप्रसिध्द पर्यटन स्थळाचा विचार करून या रस्त्याच्या रुंदीकरणाकरीता यापूर्वी जपान सरकारच्या सहकार्याने ७.० मी. रुंदीचे काम पूर्ण करण्यात आलेले आहे. सद्यस्थितीत औरंगाबाद सिडको बस स्टॅंड ते हर्सूल टी पॉईंट कि.मी. ०/०० ते कि.मी. ५/०० या भागाचे चौपदरीकरणाचे काम महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाकडून झाले आहे. औरंगाबाद एकात्मिक विकास कार्यक्रमांतर्गत सावंगी (कि.मी. १०/००) येथे म.रा.र.वि. महामंडळातर्फे पथकर वसुली चालू आहे.सदर प्रस्ताव केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार करणे तसेच केंद्र शासनाकडून आर्थिक सहाय्य (VGF) करीता प्रस्तावित आहे.

औरंगाबाद-अजिंठा हा रस्ता अजिंठा या जगप्रसिध्द पर्यटन स्थळाकडे जात असल्याने रस्त्याचा वापर लक्षात घेता रस्त्यावरून जाणारी वाहतुक सुरक्षित जाण्याच्या दृष्टीने तसेच भविष्यातील वाढणाऱ्या वाहनांच्या संख्येनुसार रस्त्याचे चौपदरीकरण करणे आवश्यक आहे.

या सर्व बाबींचा विचार करता औरंगाबाद-अजिंठा-फर्दापूर प्रमुख राज्यमार्ग क्र.८ कि.मी. ५/०० ते १०४/०० या ९९ कि.मी. लांबीचे चौपदरीकरणाचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. या प्रस्तावास मंत्रीमंडळाच्या पायाभूत सुविधा समितीने दिनांक २१.११.२०१२ रोजीच्या बैठकीत मान्यता दिलेली आहे

वरील बाबी विचारात घेता शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे

शासन निर्णय

१. खाजगीकरणांतर्गत औरंगाबाद-अजिंठा-फर्दापुर प्रमुख राज्यमार्ग क्र.८ कि.मी. ५/०० ते १०४/०० या ९९ कि.मी. लांबीचे चौपदरीकरण करण्याच्या अंदाजित रुपये ५८०.२२ कोटी किंमतीचा प्रकल्प हाती घेण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. प्रस्तावित प्रकल्पाचा संपूर्ण खर्च खाजगी उद्योजकामार्फत पथकराद्वारे वसूल होण्यासाठी ३० वर्षे इतक्या निश्चित सवलत कालावधीस (दोन वर्ष बांधकाम कालावधीसह) मान्यता देण्यात येत आहे.

३. सदर प्रकल्प खाजगीकरणाच्या माध्यमातून पूर्ण करण्याचा असल्याने प्रकल्प खर्च वसूल करण्यासाठी कि.मी. ११/५०० (सावंगीजवळ) (व कि.मी. ७१/५०० (पालोदजवळ) येथे पथकर नाके उभारण्यास व शासन निर्णय दिनांक ३०/७/२००९ च्या परिशिष्ट अ नुसार पथकर फी वसूलीस मान्यता देण्यात येत आहे.

४. सदर प्रकल्प एका टप्प्यात पूर्ण करण्यात येणार असून एकूण प्रकल्प किंमत रु. ५८०.२२ कोटी बांधा वापरा व हस्तांतरीत करा या तत्वावर खाजगी गुंतवणूक व ३४ टक्के शासनाच्या आर्थिक सहभागासह (रु. १९७.२७३ कोटी) हाती घेण्यास मान्यता देण्यात आला. सदर आर्थिक सहभागापैकी २० टक्के सहभाग (रु.११६.०४ कोटी) केंद्र शासनाचा राहील व उर्वरित १४ टक्के सहभाग (रु.८१.२३ कोटी) राज्य शासनाचा राहील. या व्यतिरिक्त भूसंपादनासाठी रु.१० कोटी, सेवा वाहीन्या स्थलांतरण यासाठी रु.१० कोटी व टोल बायबॅक करीता रु.१८ कोटी अशा एकूण रु.३८ कोटी इतक्या रक्कमेचा अतिरिक्त खर्च राज्य शासनाने सोसावयाचा आहे यास मान्यता देण्यात आली. सदर प्रकल्पाची किंमत व आर्थिकसहभाग प्राप्त होणा-या निम्नतर देकारा नुसार कमी/जास्त होईल यास मान्यता देण्यात येत आहे.

५. राज्य शासनाने महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळास द्यावयाच्या रु. १८ कोटी रक्कमेचा एक रकमी भरणा केल्यानंतर अस्तित्वातील कि.मी. १०/०० मधील सावंगी येथील पथकर नाका रद्द करण्यात येईल, यास मान्यता देण्यात आली. सदर रक्कम कालावधीनुसार कमी/जास्त होईल यास मान्यता देण्यात येत आहे.

६. केंद्र शासनास प्रकल्प सादर करताना प्रकल्प किंमत, शासन सहभाग व रोकड प्रवाहाशी संबंधीत इतर तत्सम बाबी अद्ययावत करण्याची मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर प्रकल्पासाठी प्रस्तावा मधील सुसाध्यता अहवाला प्रमाणे कामासाठी विविध बाबींचा वाव खालील प्रमाणे आहे.

अ.क्र.	बाबीचे वर्णन	वाव
१	दूपदरी रस्त्याचे मध्य दुभाजकासह चौपदरीकरणाने सुधारणा करणे	लांबी ९९.०० कि.मी.
२	जी.एस.बी. व खडीकरण	९९.०० कि.मी. १) कठिण मुरुमाचे अस्तरिकरण

अ.क्र.	बाबीचे वर्णन	वाव
		३० से.मी. २) जी.एस.बी. २० से.मी. ३) डब्ल्यु.एम.एम.३०० से.मी.
३	डांबरी मजबुतीकरण/ डांबरीकरण	९९.०० कि.मी. १) ७५ मी.मी.बी.एम. २) ५० मी.मी. डी.बी.एम. ३) २५ मी.मी. एस.डी.बी.सी.
४	जंक्शन सुधारणा	१२६ नग
५	पार्कींग बेज	१० नग
६	मोठ्या पूलांचे बांधकाम	७ पूल
७	लहान पूलांचे बांधकाम	३७ पूल
८	ग्रेड सेप्रेटर सबवे	१ सिल्लोड येथे ४ नग (फुलंब्री, आळंद, गोळेगाव व अजिंठागाव)
९	१) सुचना फलक २) पोर्टल ३) पक्की गटारे दोन्ही बाजूने ४) भुयारी मार्ग ५) संरक्षक भिंती ६) चौकाची सुधारणा ७) क्रेश बॅरीअर व इतर अनुषंगीक बाबी.	७२ नग १० नग ९.८ कि.मी.
१०	पथकर नाका बांधकाम	२ ठिकाणी (प्र.रा.मा.८ कि.मी.११/५०० व ७१/५००)

निविदा मागविण्यापूर्वी खालील अटींचे पालन करण्यात यावे-

- १) वरील कामाच्या निविदा बोलावण्यापूर्वी नवीनतम वाहतूक वर्दळ डिजिटल पद्धतीने घेण्यात यावी व सदर वाहतूक वर्दळीनुसार प्रकल्पाचा रोकड प्रवाह परिगणित करुन निविदा बोलाविण्यात याव्यात
- २) वरील कामाच्या निविदा (आर.एफ.क्यु. व आर.एफ.पी.) ई-टेंडरींग पद्धतीने प्रसिध्द करण्यात यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३०३२८१२२२७०११८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राजीव गायकवाड)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- २) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव
- ३) मा. मंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव
- ४) मा. मंत्री, (सार्वजनिक बांधकाम) यांचे खाजगी सचिव
- ५) मा. मंत्री, (उद्योग) यांचे खाजगी सचिव
- ६) मा. राज्यमंत्री, (सार्वजनिक बांधकाम) यांचे खाजगी सचिव
- ७) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) प्रधान सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) प्रधान सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) प्रधान सचिव (परिवहन), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) प्रधान सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) सचिव (बांधकामे), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) सचिव (उर्जा), उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद.
- १६) मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, औरंगाबाद.
- १७) अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, औरंगाबाद.
- १८) जिल्हाधिकारी, औरंगाबाद.
- १९) कार्यासन रस्ते ९ संग्रहार्थ.

परिशिष्ट- अ

पथकर धोरण :- खाजगीकरणांतर्गत बांधा वापरा हस्तांतरीत करा या तत्वावर खाजगीकरणाच्या माध्यमातून औरंगाबाद - अजिंठा - फर्दापुर (प्ररामा-८) रस्त्याचे चौपदरीकरण करणे. पथकर फी वसूली स्थानक कि.मी. ११/५००, सावंगी गावाजवळ व कि.मी. ७१/७००, पालोद गावाजवळ येथे उभारण्यास व ३० वर्षे या सवलत कालावधीत पथकर फी वसूलीसाठी प्रस्तावित केले आहे. निरनिराळ्या वाहनांवर लागू करावयाचे पथकर फी वसूली दर शासन निर्णय क्र.खाक्षेस २००८/प्र.क्र.१२२/रस्ते-९, दिनांक ३० जुलै, २००९ नुसार गृहित धरण्यात आले आहेत. वाहनधारकांनी खालील तक्त्यात दर्शविल्याप्रमाणे पथकर फी वसूली दर प्रस्तावित आहे.

पथकर दर व दरातील वाढ :

वर्ष	वाहन प्रकार २ अ पथकराचे फी वसूली दर	वाहन प्रकार २ ब पथकराचे फी वसूली दर	वाहन प्रकार ३ पथकराचे फी वसूली दर	वाहन प्रकार ४ पथकराचे फी वसूली दर	वाहन प्रकार ५ पथकराचे फी वसूली दर
१ एप्रिल, २०१३ ते ३१ मार्च २०१६	३०	५५	११०	१८०	२७०
१ एप्रिल, २०१६ ते ३१ मार्च २०१९	३५	६५	१३०	२१०	३२०
१ एप्रिल, २०१९ ते ३१ मार्च २०२२	४५	७५	१६०	२५०	३८०
१ एप्रिल, २०२२ ते ३१ मार्च २०२५	५०	९०	१९०	३००	४५०
१ एप्रिल, २०२५ ते ३१ मार्च २०२८	६०	११०	२००	३५०	५५०
१ एप्रिल, २०२८ ते ३१ मार्च २०३१	७०	१३०	२५०	४५०	६५०

वर्ष	वाहन प्रकार २ अ पथकराचे फी वसूली दर	वाहन प्रकार २ ब पथकराचे फी वसूली दर	वाहन प्रकार ३ पथकराचे फी वसूली दर	वाहन प्रकार ४ पथकराचे फी वसूली दर	वाहन प्रकार ५ पथकराचे फी वसूली दर
१ एप्रिल, २०३१ ते ३१ मार्च २०३४	९०	१५०	३००	५००	७५०
१ एप्रिल, २०३४ ते ३१ मार्च २०३७	१००	१८०	४००	६००	९००
१ एप्रिल, २०३७ ते ३१ मार्च २०४०	१२०	२१०	४५०	७००	११००

टिप :

पथकराच्या दरामध्ये खालीलप्रमाणे सूट देण्यात यावी

- १) पथकराच्या ५० कुपन्सची पुस्तिका आगाऊ खरेदी करणाऱ्यास पुस्तिकेच्या किंमतीमध्ये १० टक्के सवलत देण्यात येईल.
- २) पथकराच्या १०० कुपन्सची पुस्तिका आगाऊ खरेदी करणाऱ्यास पुस्तिकेच्या किंमतीमध्ये २० टक्के सवलत देण्यात येईल.
- ३) वारंवार प्रवास करणाऱ्या वाहनांसाठी परतीच्या प्रवासाचे व दैनिक पासाचे दर हे त्या त्या वाहनांच्या एकेरी प्रवास दराच्या अनुक्रमे दीड पट व अडीच पट ठेवावेत. (परतीच्या प्रवासाचा पास व दैनिक पास हा ज्या दिवशी पास काढला जाईल त्या दिवशीच्या रात्री १२.०० वाजेपर्यंत ग्राह्य राहील.)
- ४) मासिक पासाचे दर एकेरी प्रवास दराच्या पन्नास पट राहतील.
- ५) मासिक पास ज्या दिनांकास देण्यात येईल त्या दिनांकापासुन ३० दिवस मोजण्यात यावा.
- ६) पथकर स्थानकाच्या ५ कि.मी. त्रिज्येमधील स्थानिक वाहनांना पथकराच्या एकेरी दराच्या १० पट मासिक पासची तरतुद (वाहन प्रकार ३, ४ व ५ वगळून) करण्यात यावी. स्थानिक रहिवाशांची वाहने ठरविताना खालील प्रमाणे निकष लावण्यात यावेत (सदर सवलत फक्त स्वतःच्या वापरासाठी प्रवाशी वाहनापुरतीर् अनुज्ञेय राहील).
 - (i) सदर वाहन त्या परिसरात नोंदणी (Registration) केलेले असावे.
 - (ii) सदर वाहन त्या परिसरात नोंदणी (Registration) केलेले नसल्यास ज्या व्यक्तीच्या नावाने वाहन आहे तो त्या परिसरातील रहिवाशी असल्याबद्दल रेशन कार्ड चा पुरावा देणे आवश्यक आहे.

- ७) दैनंदिन जमा होणारी पथकर रक्कम दर्शविणारा इलेक्ट्रॉनिक चल फलक वाहतूकदारांना दिसेल अशा दर्शनिय ठिकाणी लावण्यात यावा.
- ८) वाहतूकदारांना दिली जाणारी पथकर पावती संगणकीकृत असावी.

खालील वाहनांना पथकरातून सूट देण्यात यावी

- १) मा. राष्ट्रपती/उप राष्ट्रपती/राज्यपाल/लाल दिव्याची गाडी अनुज्ञेय असलेले लोक प्रतीनिधी.
- २) विद्यमान संसद सदस्य, महाराष्ट्र राज्यातील विद्यमान विधानसभा व विधान परिषद सदस्य प्रवास करीत असलेली वाहने.
- ३) माजी संसद सदस्य, महाराष्ट्र राज्यातील माजी विधानसभा व विधान परिषद सदस्य प्रवास करीत असलेली वाहने.
- ४) केंद्र व राज्य शासनाची वाहने,
- ५) पोलीस वाहने,
- ६) लष्कराच्या मालकीची वाहने,
- ७) टपाल व तार खात्याची वाहने,
- ८) रूग्णवाहिका,
- ९) शववाहिका,
- १०) अग्निशमन दलाची वाहने.